

to his difficilius eloquētes credūt deo. Occācāt nāq; mens
eōg; diuitiis opib; atq; luxuria & circūdati uitiis nō possūt
uidere uirtutes. Felix ergo qui nō in diuitiis, nō in sapiētia:
nō in potentia sacerdotali & eloquētia: sed in christi passioni/
bus gloriatur: ac nihil miserius q̄ deum ppter nummū con/
temnere. Ideo quem sc̄ns̄ris semp aut crebro de nūmis lo/
quentem institorē habeto potius quam monachū.

Cap. septimū de correctiōe & doctrina præsidētis.

Rector quoq; honore suppresso æqualem se subditis
bene uiuētibus: & erga pueros iura rectitudinis ex/
ercere nō formidet. Nam liquet q̄ oēs hoīes natura
igenuit æquales: sed uariāte meritor; ordine aliquis aliis culpa
postposuit. Sed & arguunt negligētes rectores ecclesie dei:
ob quorū incuriam perit oīs decor populi christiani cū nec
in meditatione legis diuinæ: nec cultu pietatis: nec in sacra/
rum uirtutū exercitio laborare conētur. Tūc etenim doctri/
na rectorū suauitas est cum doctrina pariter & uita consen/
tiant. Sed nec putant sua scientia & sapiētia: sed dei auxilio
pacem ecclesiis suis redditā. Qui si suum seruauerint gradū
sunt quasi domus dei & quasi angelus domini: sed si plus cu/
piunt uideri nosse q̄ cæteri: quādoq; patēt ueritatis regulā
nō tenere. Magister quoq; discipulū corrigit quē ardentio/
ris cernit ingenii. Nam medicus si cessauerit curare desperat
Quoniā nō est parui apud dominū meriti bene filios edu/
care. Rector; quoq; est ut laborantiū nouerint sudorem uel
lapsis manum porrigere uel errātibus uiam ostēdere: sed ne
glorieris q̄ multos discipulos habeas. Fili⁹ dei docuit in iu/
dæa: & .xii. illū tantū apostoli sequebant: phariseor; aut do/
ctrinæ oīs populus applaudebat. Lædit discipul⁹ magistrū
si p̄ negligentia suā p̄cepta eiusq; labore dispdat: ideo nō

fit in eis pene diuersitas in qbus paria sunt peccata : nullius
psonā accipias quātūcunq; sit potēs uel nobilis si peccau-
rit corripe eū: nā cōfusionē sequit̄ ignominia ignominiā cor-
rectio: correctionē cōsolatio: cōsolutionē salus: uera enī ami-
citia quod sentit simulare nō debet: nō est crudelitas p̄ deo
crimina punire sed pietas: nihil tamē crudelius: nilq; miseri-
us inueniri potest q̄ ut timore mortis ppriæ ne salutē filior̄
audeāt defendere: docēte aut̄ te in ecclesia nō clamor populi
sed gemit⁹ suscite⁹ lachryme audiētiū laudes tuæ sint. Ser-
mo presbyteri scripturae lectiōe cōditus sit. Vnde & apo-
stolus præcipit. Sermo uī sit sale cōditus q̄ si infatue⁹ foras
proiic̄it & pdit noīs dignitatē. Nā sicut uictoria domī triū-
phus est seruor̄: sicut magistri eruditio discipulor̄ pfectus.
Nisi enī caput sanū sit oīa mēbra erūt i uicio/ quādo doctrīa
nō erit in ecclesiis itelligim⁹ perire pudicitā castitatē mori
& oēs obire uirtutes q̄a nō cōmederūt uerbū domini. Tūc
scriptura utilis est audiētibus cū absq; christo nō disciit: cum
sine p̄fē nō pfatur: cū enī sine spū sancto nō iā insinuat ille q̄
prædicat: sed difficile dignus preco uirtutū christi iueniri po-
test q̄ in annūciandis illis nō suā sed eius quærat gloriā quē
prædicat. Cōfusio quoq; & ignominia est Iesum crucifixū et
pauperē & esurientē fartis prædicare corpibus & ieunior̄
doctrinā p̄ rubētes buccas tumētiacq; ora pferre. Nō cōfun-
dant ergo opa sermonē tuū: ut cū in ecclesiis loq̄ris tacitus
quisq; respōdeat cur hæc quæ dicis ipse non facis. Accusare
auariciā etiā latro potest. Sacerdotis uox cū mēte cōcordet
Nā quō potest preses ecclesiæ malū anferre de medio eius
q̄ in delictū simile corruerit: ac qua libertate corripit peccā-
tem cū tacit⁹ ipse sibi respōdeat eadē admisisse quæ corripit
Perdit enī auctoritatē docēdi cuius opere sermo destruitur

Et illud Tullii caput artis est docere quod facias. Venerati/
oni mihi semp fuit nō uerbosa rusticitas sed sancta simplici/
tas. Qui. n. in sermone imitari se dicit apostolos prius imi/
tetur uirtutes & uitā illorū in quibus loquēdi simplicitatē
excusabat sancti nomis magnitudo: nō enī facit ecclesiastica
dignitas christianū: nec c̄st facile stare loco Pauli tenere gra/
dum. Petri iam cū christo regnantiū ne forte ueniat angelus
domini qui scindat uelū tēpli tui: q̄ candelabrum de loco mo/
ueat. Igit̄ edificaturus turrim futuri operis sumptus cōpu/
ta: sicuti nō Hierosolymis fuisse: sed Hierosolymis bene ui/
xisse laudandū c̄st. Prius ergo faciamus & sic doceamus ne
doctrinæ auctoritas cassis operibus destruat. Nā de eloquē
tibus & p̄nunciātibus plenus est orbis: loquūtur quæ nesci/
unt: docēt quæ nō didicerūt: magistri fiunt cū ante discipuli
nō fuerint. Sed nec ad scribendū cito p̄filias & leui ducaris
insania multoq; tpe disce quod doceas / & sic nō temeritate
quorundā doceas qđ nescias: sed ante disce quod docturus
es. Nā qui sapiētis uerba crebro audire & intelligere negli/
git uitā suā gubernare nō nouit: quātomagis nec aliorū re/
gimini p̄fici. Igitur seruū seruis te esse conuenit: atq; ita in
oībus p̄docere ut quicūq; audiūt: cōuersatione tua magis q̄
sermone proficiāt. Quoniāquidē non in sermone est regnū
dei sed in uirtute. Sed ne statim multitudinis acquiescamus
iudicio sed electi in principatū noscamus mensurā nostrā &
humiliemur sub potenti manu dei. Reuera nil feedius p̄r/
ceptore furioso: cum debeat esse māsuetus & eruditus: ecō/
tra torto uultu: tremētibus labiis: rugata fronte: effrenatis
cōuitiis: facie inter pallorē ruborēq; uariata clamore p̄stre/
stis: & errātes nō tā ad bonū trahit quā ad malū seuitia sua
p̄cipitat. Licet nō q̄ irascat: iracūdus c̄st: sed ille q̄ crebro

hac passione superatur. Suntq; multi docentes ea quæ non
oportet turpis lucri gratia qui totas domos subuertunt &
putant quæstum esse pietatem. Quodq; plærumq; accidit
ut habeamus pugnas legis non ad desideriū ueritatis: sed ob
iactantiam gloriæ dum apud audiētes docti uolumus æsti-
mari. Festino igitur gradu pergamus ad magistros & eorū
teramus limina & præcepta uirtutū ac mysteria scriptura-
rum uincula potemus æterna.

Cap. octauū de solitudine.

R Eucra ut simpliciter motū mentis meæ fatear cōsi-
derans ppositū tuū & ardorem quo sæculo renūci-
astis. Differētias in locis arbitror. Si urbibus & fre-
quentia urbiū derelicta in agello habites & christū in solitu-
dine quæras: & ores solus in monte cū Iesu sanctorūq; loco-
rum tantū uicinitatibus perfruaris id est ut & urbe careas:
& ppositum monachi nō amittas. Loquor nō de episcopis
nō de presbyteris: nō de clericis: quoq; alia causa est: & alia
monachi. Clerici oues pascūt ego pascor: sed de monacho
loquor qui premium possessionū suarū ad pedes apostolorū
posuit dōcēs pecuniā eſſe calcandā ut humiliter & secreto
uietitās semper contemnat quod semel cōtempserit. Nam
summæ stulticiæ est renūciare sæculo: dimittere patriā: ur-
bes deserere/monachū profiteri / & inter maiores populos
publice uiuere. Quia igit̄ frater me interrogas per quā uiam
uicdere debeas: reuelata tecū facie loquar. Si officium uis
exercere presbyteri: si episcopatus te uel opus uel onus for-
te delectat uiue in urbibus & castellis & aliorū salutē lucrū
fac animæ tuæ: sin autē cupis eſſe quod diceris monachus:
quid facis in urbibus quæ utiq; non sunt solorū habitacula:
sed multorū. Habet unūquodq; propositū principes suos.